

Advies nr. 57/2019 van 27 februari 2019

Betreft: Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector* en Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector* (CO-A-2019-019)

De Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna "de Autoriteit");

Gelet op de wet van 3 december 2017 *tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit*, inzonderheid op artikel 23 en 26 (hierna "WOG");

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG* (hierna "AVG");

Gelet op de wet van 30 juli 2018 *betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens* (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van Dhr. Philippe Muyters, Vlaams Minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, ontvangen op 21 december 2018;

Gelet op het verslag van de heer Willem Debeuckelaere;

Brengt op 27 februari 2019 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Op 21 december 2018 werd de Autoriteit verzocht om advies te verlenen betreffende twee voorontwerpen van besluit van de Vlaamse Regering:
 - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 3 mei 2002 tot instelling van de aanmoedigingspremies in de Vlaamse private sociale profitsector* (hierna "Ontwerp 1")
 - Voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering *tot wijziging van diverse bepalingen van het besluit van de Vlaamse regering van 1 maart 2002 houdende hervorming van het stelsel van de aanmoedigingspremies in de privé-sector* (hierna "Ontwerp 2")

2. Ontwerpen 1 & 2 beogen wijzigingen door te voeren aan twee bestaande uitvoeringsbesluiten en deze aanpassingen hebben betrekking op de hervorming van de bestaande 'aanmoedigingspremie'. Vlaamse werknemers hebben vandaag reeds de mogelijkheid om tijdskrediet te nemen met als motief opleiding. Een werknemer kan zijn loopbaan onderbreken en hiervoor een premie krijgen van de RVA, indien de opleiding voldoet aan een aantal voorwaarden. Aanvullend geeft de Vlaamse Overheid nog een extra premie, de aanmoedigingspremie voor de privé-sector of de private social profit sector. En dit stelsel van extra premies zal via de Ontwerpen 1 & 2 hervormd worden.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Gegevensverwerkingen die in onderhavige context zullen plaatsvinden

3. De Autoriteit constateert dat in deze context verschillende verwerkingen van persoonsgegevens (zullen) plaatsvinden, waarvan de verwerkingen in het kader van de toekenning, controle en terugvordering van aanmoedigingspremies het meest voor de hand liggen. Daarnaast is er ook nog sprake van een "*monitoringssysteem*"¹ dat door een opvolgingscommissie wordt opgezet en van een driejaarlijkse evaluatie door het Departement WSE: "(...) voert het [Departement WSE] onderzoek naar de evolutie van het gebruik van de

¹ Zie het door artikel 6 van Ontwerp 1 ontworpen artikel 26, §3.

*aanmoedigingspremies, het profiel van de werknemers die ervan gebruikmaken, en de inhoud van de gevolgde opleidingen (...)*². In het kader van dit monitoringsysteem en van de driejaarlijkse evaluatie zullen wellicht eveneens persoonsgegevens verwerkt worden.

4. De Autoriteit focust zich in onderhavig advies dan ook op deze drie types van verwerkingen. Zij spreekt zich niet uit over eventuele andere verwerkingen die in de bestaande teksten van de besluiten van 1 maart 2002 en 3 mei 2002³ zouden vervat liggen.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

5. Verwerkingen van persoonsgegevens⁴ die in de context van de aanmoedigingspremies zullen plaatsvinden, zullen aldus de Autoriteit een rechtsgrond vinden in artikel 6.1. c) of e) AVG. De Autoriteit brengt in herinnering dat daarom de essentiële elementen van deze verwerkingen in de wetgeving zouden moeten opgenomen zijn. Concreet dient de regelgeving die dergelijke verwerkingen omkadert, in principe de volgende essentiële elementen te vermelden⁵:
- het doel van de verwerking;
 - de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens;
 - de betrokkenen;
 - de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
 - opslagperioden;
 - de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).
6. De autoriteit stelt in dit verband vast dat artikel 7 van Ontwerp 1 onder andere de invoering van de volgende bepalingen beoogt:

"HOOFDSTUK VIBIS. BEPALINGEN INZAKE GEGEVENSVERWERKING

Art. 26bis. Het Departement WSE treedt op als verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens, zoals bedoeld in artikel 4, 7), van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

² Zie het door artikel 6 van Ontwerp 1 ontworpen artikel 26/1, eerste lid & het door artikel 10 van Ontwerp 2 ontworpen artikel 23.

³ De exacte referenties naar deze besluiten zijn terug te vinden in randnummer 1.

⁴ Artikel 4, 1), AVG.

⁵ Zie artikel 6.3. AVG, artikel 22 GW en artikel 8 EVRM.

Art. 26ter. Het Departement WSE wisselt in kader van de toekenning van aanmoedigingspremies de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:

1° de tewerkstellingsgegevens van de werknemer met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;

2° het rijksregisternummer en de identificatiegegevens van de werknemer met het Rijksregister van de natuurlijke personen;

3° de opname door de werknemer van het recht op voltijds tijdskrediet, halftijdse loopbaanvermindering of loopbaanvermindering met een vijfde om een opleiding te volgen met de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening;

4° de scholingsgraad van de werknemer met de leer- en ervaringsbewijzendatabank, vermeld in artikel 19 van het decreet van 30 april 2009 betreffende de kwalificatiestructuur.

Art. 26quater. De persoonsgegevens worden beveiligd volgens de dataclassificatie en de richtlijnen van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid, overeenkomstig artikel 3, tweede lid, 3°, van het decreet van 23 december 2016 houdende de oprichting van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid.

Art. 26quinquies. De persoonsgegevens die overeenkomstig dit besluit worden opgevraagd, worden slechts zo lang bewaard als nodig voor de toekenning, de controle en de terugvordering van de aanmoedigingspremie”.

7. Artikel 12 van Ontwerp 2 bevat overigens net dezelfde bepalingen en de opmerkingen die de Autoriteit hierna maakt, gelden dus eveneens voor dit artikel.
8. De Autoriteit stelt vast dat de in randnummer 6 geciteerde bepalingen in belangrijke mate aan de kwaliteitsvereisten voldoen die zij in randnummer 5 geschetst heeft. Tegelijk verzoekt zij om nog de volgende preciseringen/verbeteringen aan te brengen:
 - Betreffende de eerste zinsnede van de in randnummer 6 geciteerde bepalingen: “*Het Departement WSE treedt op als verantwoordelijke voor de verwerking van persoonsgegevens (...)*”:
 - Er zou moeten gepreciseerd worden voor welke verwerking(en) het Departement WSE deze rol zal opnemen. Wellicht betreft het de verwerkingen in het kader van de toekenning, controle en terugvordering van aanmoedigingspremies. Maar zoals uitgelegd in randnummer 3, zijn in onderhavige context nog andere verwerkingen mogelijk en daarom is deze precisering noodzakelijk (zie ook infra randnummer 9).

- De notie "*verantwoordelijke voor de verwerking*" dient vervangen te worden door "*verwerkingsverantwoordelijke*", dit om nauwer aan te sluiten bij de AVG-terminologie⁶.
 - Betreffende de bepaling die naar de "*dataclassificatie en de richtlijnen van het stuurorgaan Vlaams Informatie- en ICT-beleid*" verwijst, merkt de Autoriteit op dat de naleving van de bedoelde classificatie/richtlijnen de verwerkingsverantwoordelijken niet ontslaat van hun individuele verplichtingen die artikel 32 AVG oplegt. De naleving van die dataclassificatie/richtlijnen kan evident wel een element zijn in de beoordeling van het beveiligingsniveau, maar elke verantwoordelijke blijft individueel gehouden om in het kader van zijn eigen 'verantwoordingsplicht' na te gaan of deze maatregelen volstaan, dan wel of hij zelf aanvullende acties dient te ondernemen. Om dit voldoende te benadrukken verzoekt de Autoriteit om de desbetreffende de bepaling aan te vatten met de zinsnede "*Onverminderd artikel 32 van de AVG...*"
9. Tegelijk vestigt de Autoriteit er de aandacht op dat het niet duidelijk is in hoeverre de in randnummer 6 geciteerde bepalingen alle gegevensverwerkingen afdekken die in de Ontwerpen 1 & 2 voorzien worden. Het is met name onvoldoende helder of verwerkingen die zouden plaatsvinden in de context van het in randnummer 3 uitgelegde "*monitoringssysteem*" en de "*driejaarlijkse evaluatie*" er al dan niet onder vallen (zie ook randnummer 8, eerste bullet). En mochten deze potentiële verwerkingen er niet onder vallen, dienen zij alsnog regelgevend omkaderd te worden in de Ontwerpen 1 & 2.
10. Verder wijst de Autoriteit ook op:
- artikel 20 van de WVG en op artikel 8 van het Vlaams Decreet van 18 juli 2008 *betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer*⁷, die aan overheden de verplichting opleggen om protocolakkoorden af te sluiten voor gegevensuitwisselingen in de publieke sector;
 - de bevoegdheden van het "informatieveiligheidscomité"⁸.
11. Tot slot dringt de Autoriteit er op aan om de organisatie en de coördinatie van de diverse gegevensstromen⁹ te laten gebeuren door wettelijk omkaderde dienstenintegratoren (zoals de Vlaamse Dienstenintegrator en/of de Kruispuntbank van de Sociale Zekerheid), aangezien

⁶ Artikel 4, 7) AVG.

⁷ Deze bepaling werd recent gewijzigd door artikel 16 van het decreet van 8 juni 2018 *houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)*

⁸ <https://dt.bosa.be/nl/ivc>

⁹ Zie het in artikel 7 van Ontwerp 1 ontworpen artikel 26ter (dat in randnummer 6 wordt geciteerd).

deze actoren ter zake over de meeste ervaring en expertise beschikken. Voor sommige verwerkingen is de tussenkomst van dienstenintegratoren overigens wettelijk verplicht. Het strekt tot aanbeveling om de tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren ook expliciet in de Ontwerp 1 & 2 te vermelden.

3. Principe van de minimale gegevensverwerking

12. Artikel 5.1.c) AVG bepaalt dat persoonsgegevens beperkt moeten zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”).
13. Dit principe impliceert niet alleen dat gegevens 'inhoudelijk' relevant en terzake dienend moeten zijn, maar ook dat de voorkeur moet worden gegeven aan persoonsgegevens die de betrokkene indirect identificeren (gepseudonimiseerde persoonsgegevens) boven persoonsgegevens die rechtstreeks en direct identificeren, voor zover uiteraard het beoogde doeleinde al niet kan worden bereikt met de verwerking van dergelijke gegevenstypes. In het kader van "monitoringsysteem" dat door een opvolgingscommissie wordt opgezet, alsook in het kader van een driejaarlijkse evaluatie door het Departement zullen mogelijks gegevens verwerkt worden en kan deze logica dus uitermate relevant zijn. De Autoriteit vindt het logisch immers dat in het kader van de toekenning, controle en terugvordering van aanmoedigingspremies nood is aan direct identificerende persoonsgegevens, maar dat in het kader van het bedoelde monitoringsysteem en evaluatie daarentegen anonieme/gepseudonimiseerde gegevens in principe zouden moeten volstaan. Ze adviseert daarom om in de tekst van Ontwerpen 1 & 2 te stipuleren dat voor de laatstgenoemde finaliteiten in principe enkel gebruik zal gemaakt worden van laatstgenoemd type van gegevens.

4. Verantwoordelijkheid

14. Volledigheidshalve – en onverminderd alle andere verplichtingen die de AVG en de WVG opleggen – wijst de Autoriteit op de plicht van elke verwerkingsverantwoordelijke om na te gaan of de aanstelling van een functionaris voor de gegevensbescherming (artikel 37 AVG)¹⁰

¹⁰ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/themadossier-functionaris-voor-gegevensbescherming>

- Aanbeveling nr. 04/2017 van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna "CBPL")

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_04_2017_0.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 243)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp243rev01_nl.pdf)

en/of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (artikel 35 AVG)^{11 12} al dan niet noodzakelijk is.

OM DEZE REDENEN

Oordeelt de Autoriteit dat

- de kwaliteit van de rechtsbasis in de Ontwerpen 1 & 2 nog op een aantal punten kan verbeterd worden (randnummer 8);
- het onvoldoende duidelijk is of alle verwerkingen die in onderhavige context zullen plaatsvinden door de voorgestelde regelgevende grondslag zullen afgedekt worden (randnummer 9);
- de organisatie en de coördinatie van de diverse gegevensstromen best gebeurt door wettelijk omkaderde dienstenintegratoren (randnummer 11);
- het principe van de "minimale gegevensverwerking" – in de context van eventuele verwerkingen voor monitorings – of evaluatiedoeleinden – een concrete weerslag dient te krijgen in de tekst van de Ontwerpen 1 & 2 (randnummer 13).

(get.) An Machtens
Wvd. Administrateur

(get.) Willem Debeuckelaere
Voorzitter,
Directeur Kenniscentrum

¹¹ Voor richtlijnen dienaangaande, zie:

- Info op website van de Autoriteit: <https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/gegevensbeschermingseffectbeoordeling-0>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/aanbeveling_01_2018.pdf)

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248)

(https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/sites/privacycommission/files/documents/wp248%20rev.01_nl.pdf)

¹² Een gegevensbeschermingseffectbeoordeling kan overigens ook reeds uitgevoerd worden in het stadium waarin regelgeving – zoals bv. het Ontwerp en/of haar uitvoeringsbesluit – wordt voorbereid. Zie in dit verband artikel 35.10 AVG en randnummers 90-91 van de Aanbeveling CBPL nr. 01/2018.

Zie ook artikel 23 van de WVG, die in de verplichting voorziet om hoe dan ook een gegevensbeschermingseffectbeoordeling uit te voeren vóór de verwerkingsactiviteit, ook al werd reeds een algemene gegevensbeschermingseffectbeoordeling uitgevoerd in het kader van de vaststelling van de wettelijke grondslag.